

بنام خدا

درسنامه، پاسخ فعالیت ها و سوالات مطالعات اجتماعی پایه نهم

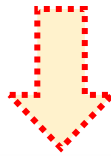
درس چهارم آب فراوان، هوای پاک

تهیه کننده: مستانه بابایی دبیر مطالعات اجتماعی

ناحیه دو خرم آباد

پنج مجموعه آبی بزرگ

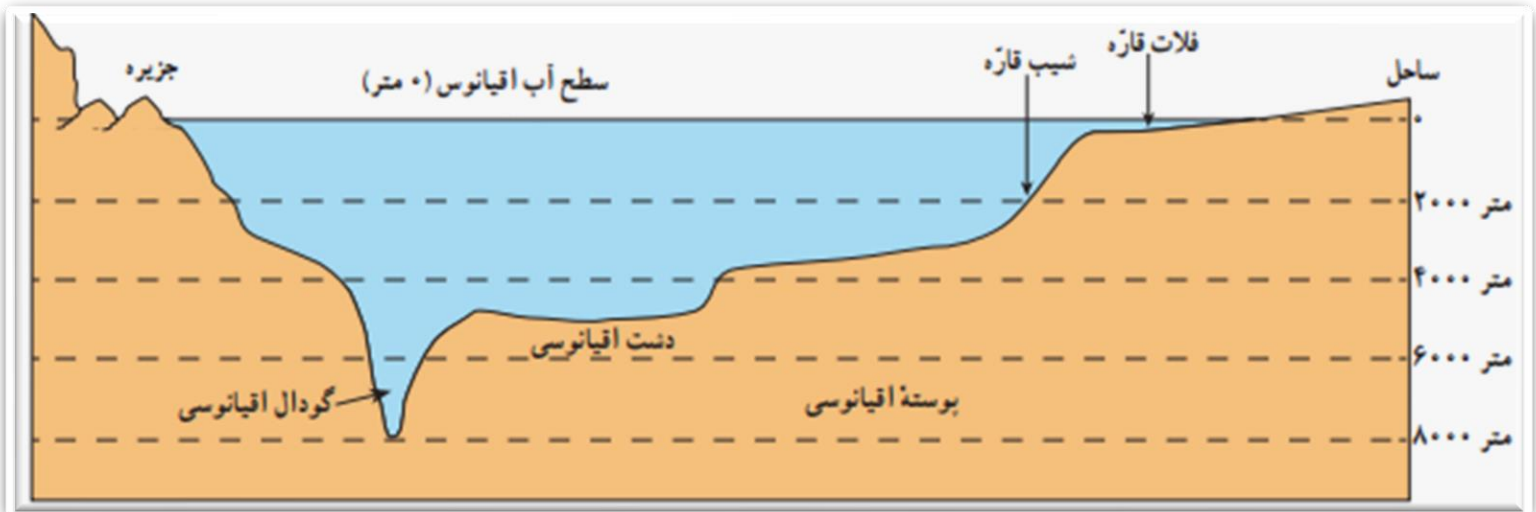
آب کره (هیدروسفر) همه آب های زمین یعنی اقیانوس ها، دریاها، دریاچه ها و رود ها..... را شامل می شود.

اقیانوس آرام پهناور ترین اقیانوس کره زمین است مساحت آن **هه برابر** مساحت کشور ایران است و این اقیانوس عمیق ترین اقیانوس جهان است و عمیق ترین نقطه ی آب های جهان در این اقیانوس آرام قرار دارد.

ناهمواری های کف اقیانوس ها

به طور کلی مطالعه درباره اقیانوس ها و **بستر آنها دشواری هایی** دارد. **فشار زیاد آب، تاریخی و دمای کم در اعماق آب**، کاوش های علمی را با دشواری هایی روبرو می کند پوسته ی زمین در کف اقیانوس ها و دریا ها امتداد دارد و کف اقیانوس ها و دریاها همانند سطح خشکی ها ناهمواری های بسیاری دارد.

در جاهایی که اقیانوس ها با خشکی تماس دارند اغلب ناحیه ای کم عمق با ژرفایی کمتر از **۲۰۰ متر** دیده می شود که به آنها **فلات یا قاره ایوان خشکی** می گویند. **فلات قاره** در دریا ها و دریاچه ها نیز دیده می شود و در برخی از آنها جزیره هایی سر از آب درآورده اند و معمولاً **فلات قاره** ها از نظر وجود منابع سرشار از نفت گاز و جزایر ماهیگیری اهمیت زیادی دارند.

۲- جزر و مد ۳- جریان های دریایی

۱- هوج

حرکات آب دریا

جریان های دریایی **گرم و سرد** بر آب و هوای مناطقی که از مجاورت آنها عبور می کند تاثیر می گذارند همچنین محل تلاقی آب های گرم و سرد از مهم ترین مناطق **صید ماهی** جهان اند.

انسان و اقیانوس ها

اقیانوس ها یکی از منابع مهم **تامین غذا** برای انسان هستند این پهنه های آبی امکان **حمل و نقل کم هزینه تر** میلیون ها تن بار را با کشتی ها فراهم می آورند اقیانوس ها همچنین به طور **غیر مستقیم منبع تامین آب شیرین** برای ساکنان جهان اند اقیانوس ها به همه ی مردم جهان تعلق دارند اما به شدت مورد بی مهری آنها قرار دارند و هنوز هم **مخزن زباله** تلقی می شوند .

سالانه چند میلیون تن **زباله های سمی** کارخانه ها پلاستیک و مواد تجزیه نشدنی به اقیانوس ها ریخته می شود برخی کشور های غیر متعهد به سلامت محیط زیست از **شیوه دفن زباله های اتمی در اعماق اقیانوس** ها استفاده می کنند . **صید بی رویه** و انبوه ماهی ها **بدون آنکه فرصت تولید مثل** برای آنها فراهم شود نیز به **بوم سازگان (اکوسیستم)** آب ها به شدت لطمه میزند به ویژه آنکه برخی کشور های پیشرفته با دسترسی به فناوری های جدید مانند کشتی های مجهز به **رادار یا نصب دائمی تور** ها در آب به طور مداوم از اعماق آب و همه نقاط اقیانوس ها ماهی صید می کنند .

یک خبر خوب :

پس از یک دهه تلاش سازمان های بین المللی محیط زیست، به تازگی ۱۹۰ کشور عضو سازمان ملل متحد توافق کرده اند که به زودی یک معاهده بین المللی برای حفاظت از اقیانوس ها تهیه و همگی آن را امضا کنند و به آن متعهد باشند.
در این معاهده، برای واپاش (کنترل) صید ماهی و استخراج منابع و جلوگیری از آلودگی آب ها و ایجاد مناطق حفاظت شده در اقیانوس ها قوانینی وضع می شود.

خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران

۹۳/۱۱/۶

با توجه به تولید خودرو میزان مصرف بنزین و گازوئیل در ایران

ده سال دو برابر می شود

ساده ۲

جزیره وایا در مجمع الجزایر اندونزی واقع در اقیانوس هند یکی از جاذبه های گردشگری این کشور است

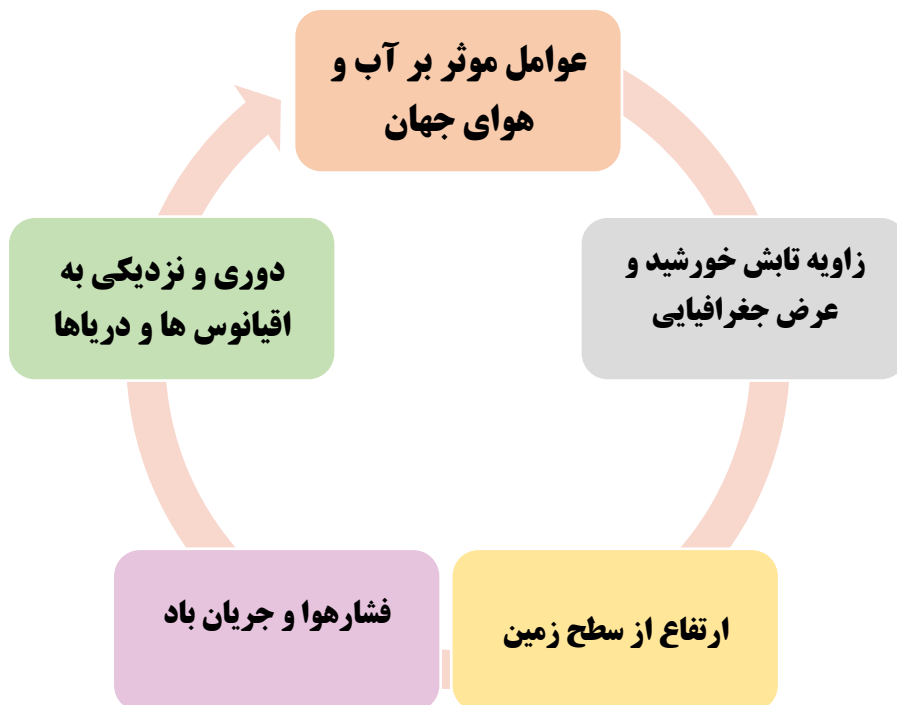
هواکره (اتمسفر)

جو یا هوا کره لایه ایی از گاز است که از سطح زمین تا ارتفاع حدود ۳۰۰۰ کیلومتری اطراف سیاره زمین را در بر گرفته است جو مخلوطی از گاز های مختلف نیتروژن ۷۸٪ اکسیژن ۲۱٪ و سایر گاز ها مانند دی اکسید کربن و بخار آب است . جو خود از لایه های مختلف تشکیل شده؛ پایین ترین لایه که نزدیک به سطح زمین است **رد سپهر (تروپوسفر)** نام دارد تشکیل ابر ها و بسیاری از تغییرات آب و هوایی در این لایه صورت می گیرد.

تنوع آب و هوا در جهان

بخش های مختلف کره زمین آب و هواهای گوناگونی وجود دارد برای مثال در جنگل های کنگو در آفریقا آب و هوا گرم و مرطوب است در حالی که در شمال آن در صحرای بزرگ آفریقا آب و هوا بسیار گرم و خشک است در همین حال نواحی ساحلی آفریقا در کنار دریای مدیترانه آب و هوای مدیترانه ایی دارند.

۱- زاویه تابش خورشید و عرض جغرافیایی

اشعه خورشید از لایه های مختلف هوا کره عبور می کند و به زمین می رسد زمین های **نزدیک استوا** به طرف **قطب ها** پیش میرویم **تابش خورشید هایل تر** می شود در نتیجه گرمای کمتری به زمین میرسد به طور کلی یکسان نتابیدن خورشید به سطح زمین سه منطقه را در روی زمین پدید می آورد .

۱- منطقه ی گرم در دو طرف استوا تا مدار های رأس السرطان و رأس الجدی

۲- منطقه ی معتدل شمالی و جنوبی

۳- منطقه ی سرد در مجاورت قطب ها

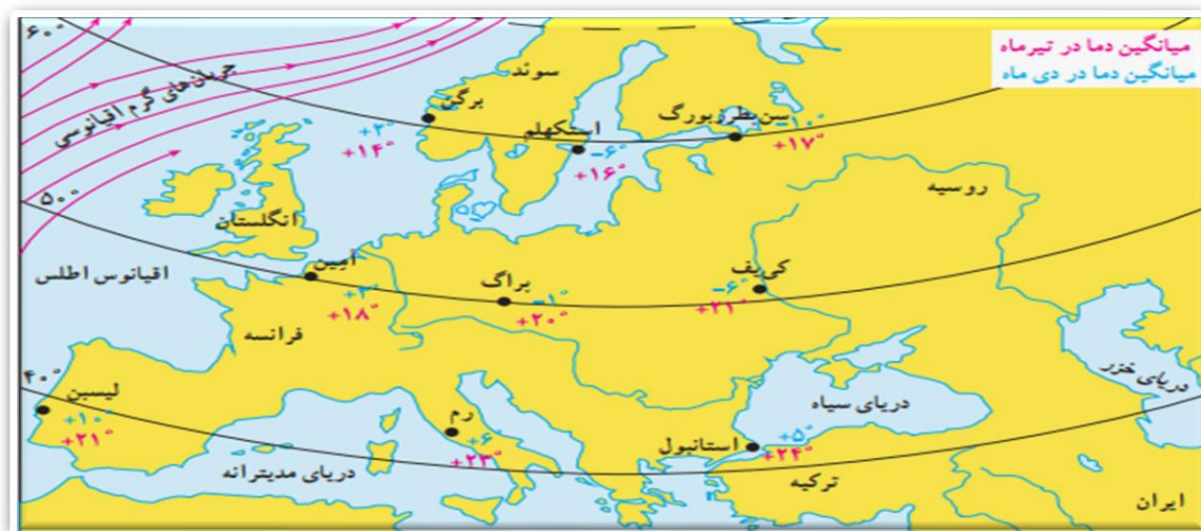
بدین ترتیب ، هرچه از **مدار استوا** (صفر درجه) به سمت **عرض های جغرافیایی بالاتر** حرکت کنیم ، **دمای هوا کاهش می یابد** و در نواحی مجاور قطب ها کمترین میانگین دمای سالانه دیده می شود .

۲- دوری و نزدیکی به دریاها و اقیانوس ها

خشکی ها زودتر از آب ها گرم می شوند و سریع تر گرمای خود را از دست می دهند . آب ها بیشتر از خشکی ها گرما را در خود ذخیره می کنند .

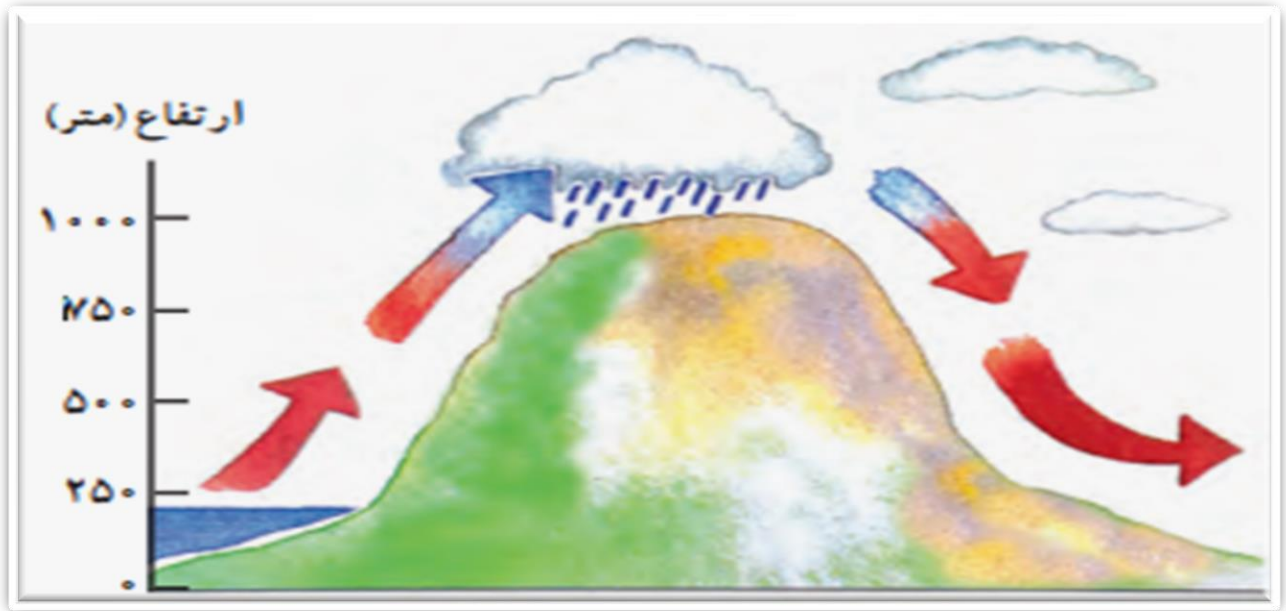
به همین سبب ، اقیانوس ها و دریاها موجب **اعتدال** دمای نواحی مجاور خود در زمستان و تابستان می شوند و گرما و سرمای مناطق را کاهش می دهند .

عبور جریان های **دریایی آب گرم** از کناره کشورها موجب می شود که سرمای هوا در زمستان **کاهش** پیدا کند . به عکس ، عبور جریان های **آب سرد** موجب بروز سرمای **شدید** در کناره ها می شود .

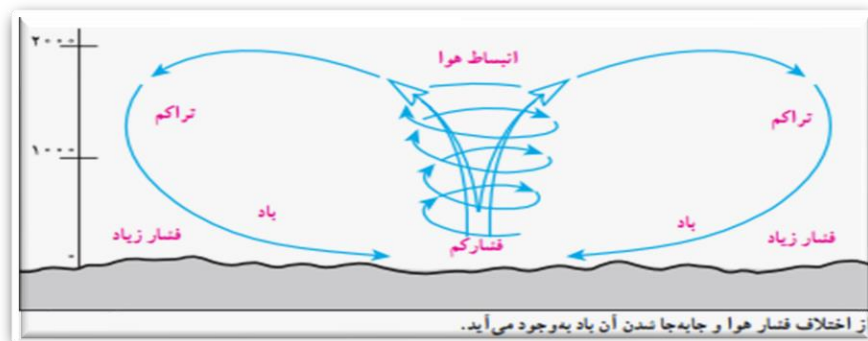
۳- ارتفاع از سطح زمین

در لایه ی **وَرْدَسپهر** (نزدیک ترین لایه جو به زمین،) هر چه از سطح زمین **بالتر** می رویم **دهای هوا کم** می شود. بنابراین، در **نواحی مرتفع** و بر فراز **قله ها** و **کوه ها** و **دانه ها** **پایین تر** از **نواحی پست** است. همچنین ارتفاعات کوه ها می توانند از نفوذ توده های مرطوب به آن سوی خود جلوگیری کنند و یا جهت وزش بادها رانیز تغییر می دهند.

۴- فشار هوا و جریان باد

هوا مانند همه ی گازها سنگینی دارد و بر همه چیز فشار وارد می کند. ولی ما این فشار را حس نمی کنیم. **فشار هوا را با دستگاه های فشارسنج اندازه گیری می کنند.** فشار هوا در یک مکان متغیر است و زیاد یا کم می شود. **هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری دارد به سمت جایی که فشار کمتری وجود دارد جریان می یابد و به این ترتیب، باد به وجود می آید.** پراکندگی کانون های فشار (مناطق فشار زیاد و مناطق فشار کم) از عوامل مهم جریان عمومی هوا و تغییرات آب و هوایی در مناطق مختلف است.

دانشمندان معتقدند که طی صد سال گذشته، میانگین دمای زمین نسبت به قبل افزایش یافته است. به نظر آنها یکی از علل مهم افزایش دما، **زیاد شدن تعداد خودروها و افزایش فعالیت های صنعتی است که از سوخت های فسیلی استفاده می کنند** و موجب آلودگی هوا و افزایش گاز های گلخانه ای در هواکره می شوند. یکی از دلایل توجه ویژه به انرژی هسته ای در کشور ما نیز، علاوه بر کاربردهای پزشکی، کمک به کاهش آلودگی است.

برخی کشورها از جمله آمریکا، با عدم رعایت و پایبند نبودن به برخی قوانین بین المللی، از بزرگترین تخریب کنندگان محیط زیست در جهان به شمار می روند

پاسخ فعالیت های درس چهارم

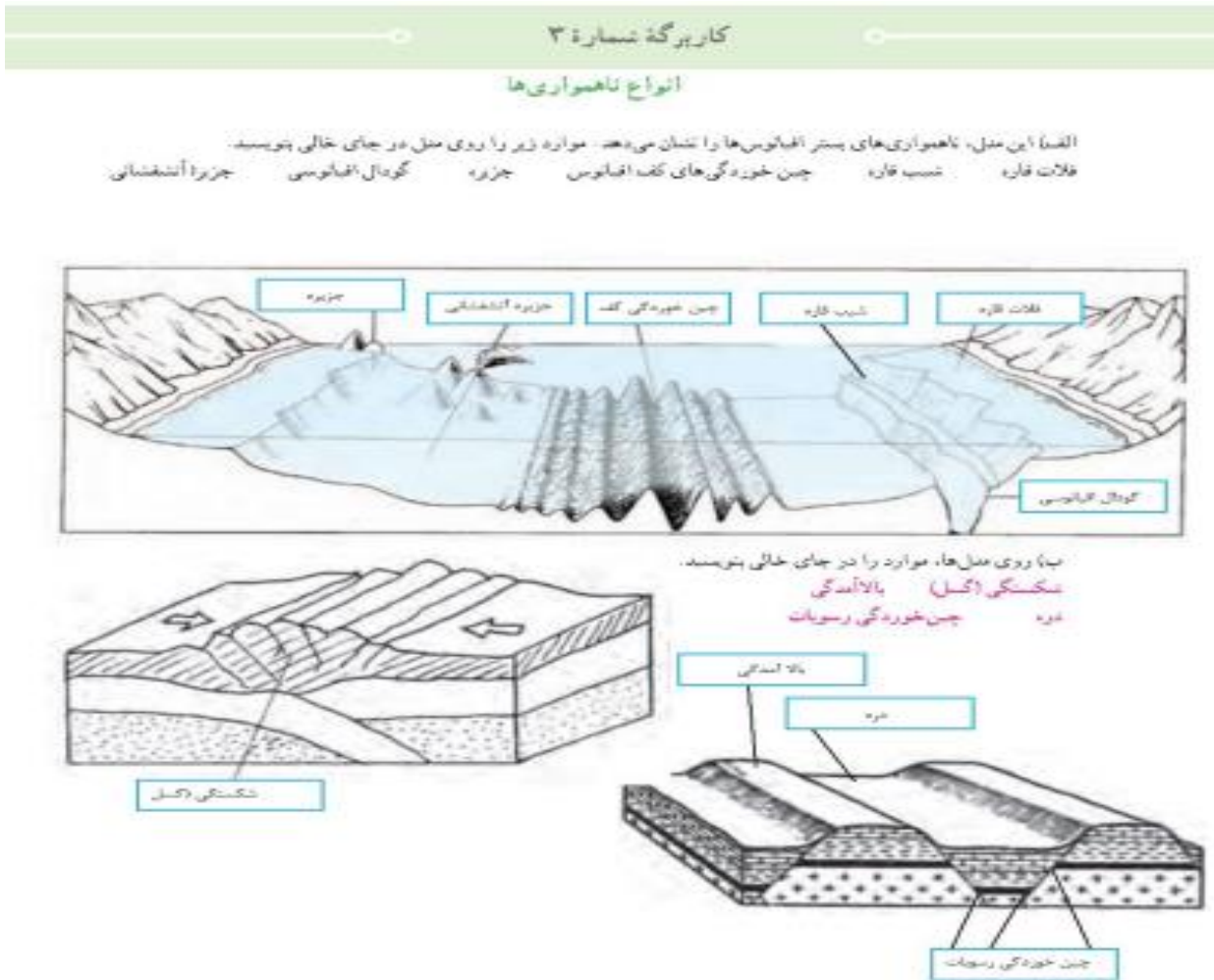
۱- با توجه به نقشه صفحه ۲۱ بگوید نیوفوندلند و شرق ژاپن، که از مناطق مهم ماهیگیری جهان هستند، در محل تلاقی کدام جریانهای دریایی قرار دارند.

نیوفوندلند: آب سرد لابرادور و آب گرم گلف استریم شرق ژاپن: آب سرد ایاشیو و آب گرم کوروشیو

۲- چرا سفر به اعماق اقیانوس ها دشوارتر از صعود به قله هاست؟ چند دلیل ذکر کنید.

به دلیل فشار زیاد آب، تاریکی و دمای کم آب، کاوشهای علمی درباره اقیانوسها و بستر آنها دشواریهای زیادی دارد.

۳- کاربرد شماره ۳ (۳) را در کلاس انجام دهید.

۴- درباره نسبت خشکی‌ها و آب‌های کره زمین فکر کنید و بگویید اگر چنین نسبتی به عکس می‌شد، چه اتفاق‌هایی می‌افتاد؟

مهم‌ترین اثر آن بر چرخه آب خواهد بود. در سال، هزاران متر مکعب آب اقیانوس‌ها، تبخیر می‌شود و پس از تشکیل ابر موجب بارندگی و پدید آمدن رودها و جویبارها می‌شود. در صورت برعکس شدن نسبت خشکی‌ها و آب‌های زمین، میزان تبخیر و بارندگی کاهش می‌یابد. مقدار آب شیرین و به دنبال آن تنوع زیستی گیاهی و جانوری (دچار تغییر خواهد شد).

درصد آبزیان و تنوع زیستی دریایی، کاهش می‌یابد. تغییرات اقلیمی پدید می‌آید. میزان حمل و نقل و تجارت دریایی کم می‌شود. راه‌های زمینی و سکونت‌گاه‌های شهری و روستایی گسترش می‌یابد.

۵-الف) خبر بالا را بخوانید. این خبر از چه جنبه هایی مهم است؟

کنترل صید ماهی و استخراج منابع، جلوگیری از آلودگی آبها و ایجاد مناطق حفاظت شده در اقیانوس ها.

ب) برخی از کشورهای قدرتمند در برابر یک توافق بین المللی برای حفاظت و واپایش (کنترل) اقیانوس ها

مقاومت می کنند و با این کار چندان موافق نیستند. به نظر شما چرا؟

به دلیل سود کلانی که از استخراج منابع و صید بی رویه ماهی می برند و همچنین به دلیل دفن زباله های اتمی و سمی کارخانجات بزرگ خود.

۶- به نقشه صفحه قبل توجه کنید. در دیمه رم سردتر است یا استکهلم؟ چرا؟

استکهلم سردتر است. زیرا استکهلم نسبت به رم در عرض جغرافیایی بالاتری قرار دارد.

سه شهر برگن، استکهلم و سنپترزبورگ (لنینگراد) تقریباً در یک عرض جغرافیایی قرار دارند اما میانگین دمای

این شهرها در دی ماه متفاوت است. چرا؟

به دلیل تفاوت دوری و نزدیکی به اقیانوسها و دریاها. هر چه از شهرهای نواحی داخلی (سنپترزبورگ و

استکهلم) به سمت شهرهای ساحلی (برگن) پیش برویم، اختلاف دمای تابستان و زمستان کمتر و هوا معتدل ترمی

شود.

دو شهر آمین (در کشور فرانسه) و کی یف بر روی یک عرض جغرافیایی قرار دارند اما میانگین دمای این دو شهر

در دی ماه متفاوت است. چرا؟

زیرا آمین در سواحل اقیانوس اطلس و کی یف در نواحی داخلی قرار دارد. بنابراین آمین معتدل تر است. هر چه

از شهرهای نواحی داخلی به سمت شهرهای مجاور اقیانوس می رویم، سرمای زمستان کمتر (معتدل تر) می شود.

۷- به تصویر صفحه ۲۴ توجه کنید. لایه ازن در کدام بخش هوا کره قرار دارد؟ آیا می توانید در یک جمله بگویید

فایده لایه ازن چیست؟ در این باره پرس و جو کنید.

در لایه استراتوسفر قرار دارد. باعث جذب پرتوهای فرابنفش خورشید و موجب ادامه زندگی بر روی کره زمین

می شود.

۸-الف) چرا کوهنوردان در ارتفاعات بسیار بلند ممکن است با مشکلات تنفسی روبرو شوند؟

زیرا به دلیل افزایش ارتفاع، فشار هوا کمتر می شود و در نتیجه تعداد مولکول های اکسیژن کمتر و هوا رقیقتر

است.

ب) چرا در هواپیما، قبل از شروع پرواز، نحوه استفاده از ماسک اکسیژن به مسافران آموزش داده می شود؟
زیرا هنگام اوج گرفتن هواپیما به ارتفاعات بالاتر، فشار هوا کمتر و هوا رقیقتر میشود. بنابراین احتمال تنگی نفس وجود دارد.

۹- با مشاهده دقیق محیط زندگی خود بگوئید چه کارها و فعالیت هایی موجب آلودگی هوا می شود.
تردد خودروهای فرسوده، وجود کارخانجات صنعتی در محیط شهری، روشهای نامناسب دفع زباله های شهری و صنعتی

فکر می کنید برای کاهش آلودگی هوا، مخصوصاً در حمل و نقل، چه کارهایی میتوان انجام داد؟
جمع آوری خودروهای فرسوده، ایجاد محدودیت های ترافیک مانند طرح زوج و فرد، گسترش فضای سبز شهری و ...

۱- آب کره (هیدروسفر) چه مواردی را شامل می شود؟ همه آب های زمین یعنی اقیانوس ها، دریاها، دریاچه ها، رودها و ... را شامل می شود.

۲- پنج مجموعه بزرگ آب ها را نام ببرید. اقیانوس آرام، اقیانوس اطلس، اقیانوس هند، اقیانوس منجمد شمالی و اقیانوس منجمد جنوبی

۳- در مورد اقیانوس آرام توضیح دهید؟ اقیانوس آرام پهناورترین اقیانوس کره زمین است، مساحت آن ۱۰۰ برابر کشور ایران می باشد، این اقیانوس عمیق ترین اقیانوس جهان نیز می باشد، دراز گودال ماریانا با ژرفای ۱۱۰۰۰ متر در این اقیانوس قرار دارد.

۴- عمیق ترین جای جهان چه نام دارد و در کجا واقع شده است؟ گودال ماریانا نام دارد و در

نزدیکی مجمع الجزایر فیلیپین در اقیانوس آرام قرار دارد.

۵- عمیق ترین اقیانوس جهان چه نام دارد؟ اقیانوس آرام

۶- به چه دلایلی کاوش های علمی در مورد اقیانوس ها و بستر آنها دشوار است؟ به علت فشار زیاد آب، تاریکی و دمای کم در اعماق آب.

۷- کف اقیانوس ها و دریاها همانند سطح خشکی ها ناهمواری های فراوان دارد. صحیح (*) غلط ()

۸- ناهمواری های اقیانوس ها را نام ببرید؟ فلات قاره، شیب قاره، پوسته اقیانوسی، دشت اقیانوسی، گودال اقیانوسی و جزیره ها

۹- فلات قاره (ایوان خشکی) را تعریف کنید؟ در جاهایی که اقیانوس ها با خشکی تماس دارند، اغلب ناحیه ای کم عمق با ژرفای کمتر از ۲۰۰ متر دیده می شود که به آن فلات قاره (ایوان خشکی) می گویند.

۱۰- فلات قاره از چه لحاظی دارای اهمیت است؟ از نظر وجود منابع سرشار نفت و گاز و جزایر ماهیگیری اهمیت دارد.

۱۱- این مناطق از نظر وجود منابع سرشار نفت و گاز و جزایر ماهیگیری اهمیت زیادی دارد.

الف) شیب قاره () ب) ایوان خشکی () ج) فلات قاره د) مورد ب و ج (*)

۱۲- شیب قاره چیست؟ بعد از فلات قاره ناگهان شیب زیاد می شود و تا عمق ۲۰۰۰ تا ۵۰۰۰ متری ادامه می یابد، به این بخش شیب قاره می گویند.

۱۳- حرکات آب دریاها و اقیانوس ها به چه صورتی است؟ به صورت موج، جزر و مد و جریان های دریایی

۱۴- محل برخورد جریان های دریایی سرد و گرم از چه نظر اهمیت دارد؟ از مهم ترین مناطق صید ماهی جهان هستند، مانند نیوفوندلند در آمریکا یا شرق ژاپن.

۱۵- چرا سفر به اعماق اقیانوس ها دشوارتر از صعود به قله هاست؟ به علت فشار زیاد آب - تاریکی، نبودن وسایل و تجهیزات کافی و اینکه حرکت در آب دشوارتر از حرکت در هواست.

۱۶- فواید اقیانوس ها را بنویسید؟ اقیانوس ها یکی از منابع مهم تأمین غذا برای انسان هستند. این پهنه های آبی امکان حمل و نقل کم هزینه تر میلیون ها تن بار با کشتی ها فراهم می آورند. اقیانوس ها همچنین به طور غیر مستقیم منبع تأمین آب شیرین برای ساکنان جهان اند.

۱۷- اقیانوس ها با چه مشکلاتی روبرو هستند؟

سالیانه چند میلیون تن زباله های سمی کارخانه ها، پلاستیک و مواد تجزیه نشدنی به اقیانوس ها ریخته می شود. / برخی کشورها از شیوه دفن زباله های اتمی در اعماق اقیانوس ها استفاده می کنند. صید بی رویه و انبوه ماهی ها، بدون آنکه فرصت تولید مثل برای آنها فراهم شود، نیز به بوم سازگان (اکوسیستم آب ها به شدت لطمه می زند. برخی کشورهای پیشرفته با دسترسی به فناوری های جدید مانند کشتی های مجهز به رادار یا نصب دائمی تورها در آب، به طور مداوم از اعماق آب و همه نقاط اقیانوس ها ماهی صید می کنند.

۱۸- ساختار هواکره (اتمسفِر) چیست؟ جو یا هواکره لایه ای از گاز است که از سطح زمین تا ارتفاع حدود ۳۰۰۰ کیلومتری اطراف سیاره زمین را در بر گرفته است.

۱۹- هواکره (اتمسفِر) از چه گازهایی تشکیل شده است؟ (مخلوطی از گازهای مختلف نیتروژن (۷۸٪)، اکسیژن (۲۱٪) و سایر گازها مانند دی اکسید کربن و بخار آب است.

۲۰- وردسپهر (تروپوسفر) چیست؟ پایین ترین لایه، که نزدیک به سطح زمین است وردسپهر (تروپوسفر) نام دارد. تشکیل ابرها و بسیاری از تغییرات آب و هوایی در این لایه صورت می گیرد.

۲۱- تشکیل ابرها و بسیاری از تغییرات آب و هوایی در کدام لایه صورت می گیرد

الف- تروپوسفر (*) ب- مزوسفر () ج- تروموسفر () د- استراتوسفر ()

۲۲- کدام گازها در هواکره درصد بیشتری را به خود اختصاص داده است؟

الف- اکسیژن () ب- نیتروژن (*) ج- دی اکسید کربن () د- بخار آب ()

۲۳- در هر یک از مناطق زیر چه نوع آب و هوایی وجود دارد؟

صحرای بزرگ آفریقا: آب و هوای بسیار گرم و خشکسواحل شمالی آفریقا: آب و هوای مدیترانه ای

۲۴- عوامل مؤثر بر آب و هوای جهان را نام ببرید؟

۱- زاویه تابش خورشید و عرض جغرافیایی ۲- دوری و نزدیکی به اقیانوس ها و دریاها

۳- ارتفاع از سطح زمین ۴- فشار هوا و جریان باد

۲۵- از عوامل مؤثر بر آب و هوای جهان، زاویه تابش خورشید و عرض جغرافیایی را توضیح دهید؟ سرزمین های

نزدیک استوا اشعه عمودی خورشید را دریافت می کنند اما هر چه از استوا به طرف قطب ها پیش می رویم، تابش خورشید مایل تر می شود. در نتیجه گرمای کمتری به زمین می رسد.

۲۶- از یکسان نتابیدن خورشید به سطح زمین چند منطقه بوجود می آید؟

۱- منطقه گرم در دو طرف استوا تا مدار رأس السرطان و رأس الجدی. ۲ منطقه معتدل شمالی و جنوبی ۳- منطقه سرد در مجاورت قطب ها.

۲۷- هر چه از مدار استوا (صفر درجه) به سمت عرض های جغرافیایی بالاتر حرکت کنیم، دمای هوا .. کاهش .. می یابد.

۲۸- کمترین میانگین دمای سالانه در کدام نواحی دیده می شود؟

الف- مجاور استوا () ب- قطب ها (*) ج- خشکی ها () د- دریاها ()

۲۹- دوری و نزدیکی به اقیانوس ها و دریاها چه تأثیری بر آب و هوا دارد؟ خشکی ها زودتر از آب گرم می شوند و سریع تر گرمای خود را از دست می دهند. آب بیشتر از خشکی ها گرما را در خود ذخیره می کنند. به همین دلیل، اقیانوس ها و دریاها موجب اعتدال دمای نواحی مجاور خود در زمستان و تابستان می شوند و گرما و سرمای مناطق را کاهش می دهند.

۳۰- به چه سبب اقیانوس ها و دریاها موجب اعتدال دمای نواحی مجاور خود در زمستان و تابستان می شود؟

چون خشکی ها زودتر از آب گرم می شوند و سریع تر گرمای خود را از دست می دهند. آب بیشتر از خشکی ها گرما را در خود ذخیره می کنند.

۳۱- نقش جریان های دریایی آب گرم و سرد در آب و هوای کشورها چیست؟ عبور جریان های دریایی آب گرم از کناره کشورها موجب می شود که سرمای هوا در زمستان کاهش پیدا کند. به عکس، عبور جریان های آب سرد موجب بروز سرمای شدید در کناره ها می شود. ماند جریان آب سرد گرینلند که از کناره های کانادا عبور می کند.

۳۲- در لایه وردسپهر (تروپوسفر) چه تغییرات آب و هوایی حاصل می شود؟ در لایه وردسپهر (تروپوسفر) هر چه از سطح زمین بالاتر می رویم دمای هوا کم می شود (به ازای هر ۱۰۰ متر ارتفاع، دما ۶ درجه سانتی گراد کاهش می یابد). بنابراین، در نواحی مرتفع و بر فراز قله ها و کوه ها و دامنه ها دما پایین تر از نواحی پست است

۳۳- ارتفاع چمتائیری بر آب و هوای یک منطقه دارد؟ هر چه از سطح زمین بالاتر می رویم دمای هوا کم می شود. همچنین ارتفاعات می توانند از نفوذ توده های مرطوب به نواحی آن سوی خود جلوگیری کنند، مانند رشته کوه هیمالیا در شمال هند یا البرز در ایران، ارتفاعات جهت وزش بادهای را نیز تغییر می دهند.

۳۴- به ازای هر ۱۰۰۰ متر ارتفاع، دما هوا چند درجه سانتی گراد کاهش می یابد؟

الف- ۵ درجه () ب- ۶ درجه (*) ج- ۷ درجه () د- ۸ درجه ()

۳۵- هوا مانند همه گازها سنگینی دارد و بر همه چیز .. فشار .. وارد می کند.

۳۶- فشار هوا را با دستگاه های .. فشار سنج .. اندازه گیری می کنند.

۳۷- باد چگونه بوجود می آید؟ هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری دارد به سمت جایی که فشار کمتری وجود دارد جریان می یابد و به این ترتیب، باد به وجود می آید.

۳۸- گردش عمومی هوا و تغییرات آب و هوایی در مناطق مختلف چیست؟ پراکندگی کانون های فشار (مناطق فشار زیاد و مناطق فشار کم) از عوامل مهم جریان عمومی هوا و تغییرات آب و هوایی در مناطق مختلف است.

۳۹- به عقیده دانشمندان در طی صد سال گذشته یکی از علل مهم افزایش دما چه بوده است؟ زیاد شدن تعداد خودروها و افزایش فعالیت های صنعتی است که از سوخت های فسیلی استفاده می کنند و موجب آلودگی هوا و افزایش گازهای گلخانه ای در هوا کره می شوند.

۴۰- پیامدهای ناخوشایند گرم شدن کره زمین چیست؟ ذوب شدن یخ های قطبی - بالا آمدن آب دریا - به زیر آب رفتن نواحی ساحلی و جزیره ها افزایش و طولانی شدن دوره های خشکسالی در نواحی گرم و خشک - افزایش سیلاب

الف) گزینه درست را انتخاب کنید.

۱- عمیق ترین اقیانوس کره زمین چه نام دارد؟

الف- اقیانوس اطلس ب- اقیانوس منجمد شمالی ج- اقیانوس آرام د- اقیانوس هند

۲- ناحیه ای کم عمق با ژرفای کمتر از ۲۰۰ متر که محل تماس اقیانوس با خشکی است، چه نام دارد؟

الف- شیب قاره ب- دشت اقیانوسی ج- گودال اقیانوسی د= فلات قاره

۳- تشکیل ابرها و تغییرات آب و هوایی در کدام یک از لایه های جو اتفاق می افتد؟

الف- تروپوسفر ب- مزوسفر ج- استراتوسفر د- ترموسفر

۴- کدام یک از جملات زیر در مورد انواع آب و هوا در آفریقا صحیح نیست؟

الف- در شمال صحرای بزرگ آفریقا آب و هوا بسیار گرم و خشک است.

ب- در جنگلهای کنگو در آفریقا آب و هوا معتدل و مرطوب است.

ج- نواحل ساحلی آفریقا در کنار دریای مدیترانه، آب و هوای مدیترانه‌ای دارد.

د- موارد الف و ب

۵- کدام یک از جملات زیر صحیح است؟

الف- ارتفاعات موجب نفوذ توده‌های مرطوب به آن سوی خود می‌شوند.

ب- فشار هوا در یک مکان متغیر است و زیاد یا کم می‌شود.

ج- هوا از مناطق کم فشار به سمت مناطق پرفشار جریان دارد.

د- میانگین دمای زمین نسبت به قبل کاهش یافته است.

۶- کمترین میانگین دمای سالانه در کدام نواحی دیده می‌شود؟

الف- مجاور قطب ها ب- مجاور استوا ج- مجاور دریاها د- مجاور خشکی ها

۷- ارتفاع جو یا هواکره از سطح زمین چقدر است؟

الف- ۱۰۰۰ کیلومتر ب- ۶۰۰۰ کیلومتر ج- ۲۰۰۰ کیلومتر د- ۳۰۰۰ کیلومتر

۸- تابش خورشید در سرزمین های نزدیک به استوا و هرچه از استوا به طرف قطبها پیش برویم،

..... می‌شود.

الف- مایل - مایل ب- عمود - مایل ج- مایل - عمود د- عمود - عمود

ب- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱- پهناورترین اقیانوس کره زمین، اقیانوس است.

۲- کف اقیانوس ها و دریاها همانند سطح خشکی ها فراوان دارد.

۳- جو یا هواکره لایه‌های از گاز است که از سطح زمین تا ارتفاع حدود کیلومتری اطراف زمین

را در بر گرفته است.

- ۴- هر چه از مدار استوا به سمت عرض های جغرافیایی بالاتر حرکت کنیم، دمای هوا..... می یابد.
- ۵- در نواحی مجاور کمترین میانگین دمای سالانه دیده میشود.
- ۶- فشار هوا را با دستگاه های اندازه گیری می کنند.
- ۷- باد در اثر جریان هوا از مناطقی که فشار هوا بیشتر است به مناطق ایجاد می شود.

ج- با صحیح و غلط پاسخ دهید.

- ۱- مساحت اقیانوس آرام ۱۰۰۰ برابر مساحت ایران است.
- ۲- پایینترین لایه جو، که نزدیک به سطح زمین است، وردسپهر نام دارد.
- ۳- آبها زودتر از خشکی ها گرم می شوند و سریعتر گرمای خود را از دست می دهند.
- ۴- در لایه وردسپهر (تروپوسفر) هرچه از سطح زمین بالاتر می رویم، دمای هوا افزایش می یابد.
- ۵- طی صد سال گذشته میانگین دمای زمین نسبت به قبل افزایش یافته است.
- ۶- ۷۸٪ از جو کره زمین از اکسیژن تشکیل شده است.
- ۷- محل تلاقی آبهای گرم و سرد از مهمترین مناطق صید ماهی جهان است.
- ۸- در نواحی مرتفع و بر فراز قله ها و کوه ها و دامنه ها دما بالاتر از نواحی پست است.

د- پاسخ کامل دهید.

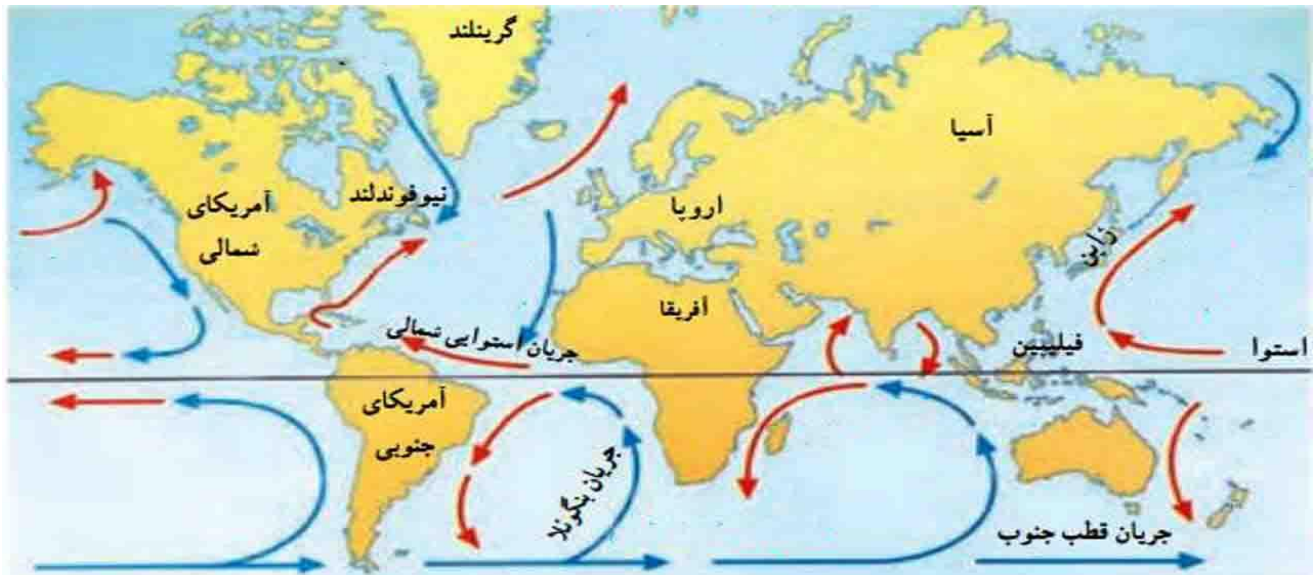
- ۱- به چه دلایلی کاوش های علمی در مورد اقیانوس ها و بستر آنها دشوار است؟
- ۲- فلات قاره (ایوان خشکی) را تعریف کنید؟
- ۳- حرکات آب دریاها و اقیانوس ها به چه صورتی است؟
- ۴- عوامل مؤثر بر آب و هوای جهان را نام ببرید؟
- ۵- چرا سفر به اعماق اقیانوس ها دشوارتر از صعود به قله هاست؟

۶- نام پنج مجموعه بزرگ آبهای جهان را روی نقشه بنویسید.

۷- محل جریانهای دریایی زیر را روی نقشه نشان دهید.

آب سرد ایشیو، آب سرد لابرادر، آب گرم کوروشیو، آب گرم گلف استریم

پیروز باسید مستانه بابایی دبیر

مطالعات اجتماعی ناحیه دو خرم آباد